

PLAN PRACY DORADCY ZAWODOWEGO
SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5 im. SYBIRAKÓW
W OLSZTYNIE
ROK SZKOLNY 2024/2025

PODSTAWA PRAWNA

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole regulują:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2017 poz.59).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1594).
- Rozporządzenie MEN z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2019 poz. 325).
- Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. 2018 poz. 1675).

- Rozporządzenie MEN z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017 poz.703).
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2018 poz. 1601).
- Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 18 grudnia 2006 w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie.

CEL OGÓLNY DORADZTWA ZAWODOWEGO

Celem doradztwa zawodowego w szkole podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

CELE SZCZEGÓŁOWE

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych, które jednocześnie wyznaczają treści programowe doradztwa zawodowego:

- 1. Poznawanie własnych zasobów**, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- 2. Świat zawodów i rynek pracy**, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całożyciowego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe programu

W obszarach:

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

SPOSOBY REALIZACJI CELÓW

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

a. podczas wynikających z ramowych planów nauczania grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które są prowadzone przez doradcę zawodowego

b. podczas:

- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami;

prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach.

c. poprzez wolontariat, który pozwala na sprawdzenie przez uczniów stopnia dopasowania własnych predyspozycji i preferencji do środowiska pracy związanego z konkretnym zawodem. Ponadto kształtuje postawę pracy polegającą na samodzielnym i odpowiedzialnym planowaniu zadań i ich konsekwentnej realizacji. Ważnym elementem wolontariatu jest również kształtowanie kompetencji obywatelskich i orientacji prospołecznej.

d. na każdym przedmiocie nauczyciele realizują podstawę programową odnosząc się do doradztwa zawodowego.

Przykłady zadań nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego:

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą słowników, encyklopedii, komputera. Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania. Zapoznają z pojęciem pracy i wynagrodzenia pieniężnego oraz sytuacji ekonomicznej rodziny. Przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody ich najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach. Rozwijają zainteresowania, zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych.

Nauczyciele zajęć komputerowych/informatyki prowadzą naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół ponadpodstawowych, pomaga uczniom klas ósmych w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół ponadpodstawowych, wyjaśniają organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczy komunikowania się z pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentują sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdrażają do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele przyrody/biologii/fizyki/chemii/geografii omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii.

Nauczyciele historii informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m.in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym.

Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie prowadzą lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznają ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtują u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciel muzyki zapoznają uczniów z zawodami związanymi z muzyką, przekazują wiedzę o tworzeniu instrumentów, uczą gry na instrumentach

Nauczyciel plastyki zapoznają z zawodami z dziedziny kultury. Uczą korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciel techniki opisują funkcje urządzeń technicznych, omawia kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczą posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

Nauczyciel bibliotekarz opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego (w tym ulotki o szkołach).

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie swoich zdolności i umiejętności.

WERYFIKACJA EFEKTÓW ZAJĘĆ

- pytania ewaluacyjne zadawane uczestnikom po zakończeniu zajęć
- obserwowanie pracy uczniów i modyfikowanie działań zgodnie z indywidualnymi potrzebami ucznia i grupy

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO - ROK SZKOLNY 2024/2025

LP.	Tematyka działań	Metody i formy realizacji działań	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne	Podmioty wspierające	Odbiorcy
1	Zapoznanie rady pedagogicznej z zagadnieniem doradztwa zawodowego: Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego i Programem realizacji WSDZ w SP5	Rada Pedagogiczna	wrzesień	doradca zawodowy		Rada Pedagogiczna

2	Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII i VIII (10 h w każdej klasie)	realizacja zajęć	wrzesień- czerwiec	doradca zawodowy	PPP3	uczniowie klas VII - VIII
3	Diagnozowanie mocnych stron, predyspozycji, uzdolnień, potrzeb uczniów; w tym: - badania w PPP3 dla uczniów klas VIII z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, opiniami, problemami zdrowotnymi, problemami emocjonalnymi, potrzebami indywidualnymi	obserwacja, kwestionariusz diagnostyczny np.: ankieta	cały rok	wychowawcy klas, nauczyciele, doradca zawodowy, pedagog, PPP3	specjaliści : pedagog, psycholog, nauczyciele rewalidacji, logopedzi.	uczniowie klas I – VIII
4	Zajęcia z uczniami na temat zawodów (zawody wokół nas), Spotkania z przedstawicielami zawodów.	zajęcia klasowe, metody aktywne, spotkania, wyjścia edukacyjne	cały rok	wychowawcy	doradca zawodowy, PPP3, przedstawiciele zawodów, pracodawcy	uczniowie klas I – VIII
5	Zajęcia z uczniami na temat – Zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.	zajęcia klasowe, metody aktywne	cały rok	wychowawcy, doradca zawodowy	pedagog, doradca zawodowy	uczniowie klas I - VIII

6	Zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania uczniów.	koła zainteresowań	cały rok wg planu	nauczyciele	doradca zawodowy	uczniowie klas I - VIII
7	Zajęcia z uczniami na temat technik uczenia się, autoprezentacji i radzenia sobie ze stresem, rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne, w tym: „Jak się uczyć?”, „Stres egzaminacyjny, radzenie sobie w trudnych sytuacjach” psycholog	lekcje wychowawcze	cały rok szkolny	pedagog, psycholog, współpraca z PPP3	PPP3	uczniowie klas I - VIII
8	Aktywizowanie uczniów do aktywności społecznej w ramach działalności : Samorządu Szkolnego, Szkolnego Koła Caritas, Szkolnego Koła PCK,	aktywizacja uczniów, wyjścia, wspieranie pracy własnej uczniów	cały rok	opiekunowie kół	pedagog, doradca zawodowy	Uczniowie klas I - VIII
9	Warmińsko – Mazurski Tydzień Kariery 2024 „EKO – KARIERA”. Jest to wydarzenie, które odbywa się cyklicznie od 2009r. W tym roku tematem wiodącym będzie „EKO-KARIERA”.	Konkursy dla klas: - kl. I-III „Atrybuty zawodów przeszłości” konkurs techniczno-plastyczny - kl.IV-VI „ Zawody dawniej i dziś” konkurs fotograficzno-plastyczny - kl.VIII	I semestr	nauczyciel plastyki, wychowawcy	Doradca zawodowy	uczniowie klas I – VIII

		-„Bądźmy równi – zawody wspierające osoby w potrzebie”- prezentacja multimedialna - „Mój wymarzony zawód” – konkurs na prezentację multimedialną Dodatkowo: powiatowe konferencje, targi pracy, prezentacje				
10	Prowadzenie lekcji przedmiotowych z elementami zawodoznawczymi.	w trakcie lekcji przedmiotowych, prezentacja, pogadanka	cały rok	nauczyciele przedmiotów	doradca zawodowy	uczniowie klas I – VIII
11	Udzielanie uczniom porad i konsultacji związanych z wytyczaniem celów edukacyjnych i wyborem kierunku kształcenia, w tym uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych	porady, rozmowy indywidualne, konsultacje	według potrzeb	doradca zawodowy, wychowawcy, pedagog	specjaliści PPP3, psycholog	uczniowie, rodzice
12	Punkt konsultacyjny dla rodziców	porady, konsultacje	w czasie zebrań z rodzicami, kontakt	doradca zawodowy, pedagog	PPP3, doradca zawodowy	rodzice

			telefoniczny, dziennik Librus			
13	Udział w spotkaniach Sieci współpracy i samokształcenia doradców zawodowych	spotkania	według kalendarza	doradca zawodowy	OCEN	doradca zawodowy
14	Zorganizowanie spotkania dla rodziców klasy VIII na temat predyspozycji zawodowych, wyboru zawodu i ścieżki kształcenia	spotkanie	według harmonogramu zebrań z rodzicami	doradca zawodowy	koordynator doradztwa zawodowego z PPP3	rodzice, wychowawcy
15	Monitorowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego.	obserwacja, karta monitorowania realizacji działań z doradztwa zawodowego	cały rok	dyrektor, doradca zawodowy, zespół ds. doradztwa zawodowego	wychowawcy nauczyciele	rada Pedagogiczna